

DAGSORDEN/REFERAT

Møde den 30. oktober 2019

Grundvandsrådet

Teknik- og Miljøforvaltningen
Miljøafdelingen

Dato Dokumentnummer

8. november 2019 2019-000552-33

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

www.koege.dk

Tlf. 56 67 67 67

Kontakt:
Troels Sommer
Tlf. +45 56 67 69 26
Mail miljoe@koege.dk

Dagsorden og referat af møde i Grundvandsrådet 30. oktober 2019

Deltagere

Følgende personer er af deres organisationer udpeget som medlemmer af grundvandsrådet i Køge Kommune. Formand for grundvandsrådet er Niels Rolskov (Ø), formand for Klima- og Planudvalget (KPU) i Køge Kommune.

Køge Kommune, KPU	Niels Rolskov (Ø)
Køge Kommune, KPU	Torben Haack (F)
Køge Vandråd / Danske Vandværker	Jan Jensen
Skovbo Vandsamarbejde	Søren Rasmussen
HOFOR	Henrik Nielsen
KLAR forsyning (Køge Vand)	Rie Refslund
Landboforeningen Gefion	Hans Henning Andersen
Dansk Industri	Eva Tauby
Danmarks Naturfredningsforening	Richard Sonnichsen
Dansk Brøndejerforening	Wisti Wistisen
Dansk Skovforening	Søren Boas
Region Sjælland	Nanette Levanus Christiansen

Fra Teknik- og Miljøforvaltningen deltager: Miljøchef, Bjarne Bringedal Svendsen. Miljøsagsbehandler, Troels Sommer. Miljøsagsbehandler og grundvandsrådets sekretær, Tine Spuur Stivang.

Fra Orbicon deltager: Carsten Christiansen
HOFOR havde praktikant med

Afbud:

Wisti Wistisen (Dansk Brøndejerforening), Søren Rasmussen (Skovbo Vandsamarbejde)

Sted:

Køge Rådhus, Torvet 1, 4600 Køge

Referent

Troels Sommer

Dagsorden

1. Velkomst

ved formand Niels Rolskov (Ø)

2. Status

ved Køge Kommune

Kommunen giver en kort status for hvad der er sket på grundvandsområdet siden sidst.

3. Prioriterede områder

ved Orbicon

Køge Kommune vil gerne benytte muligheden i vandforsyningslovens §13a for udpegning af særligt sårbare områder/prioriterede områder uden for indsatsområder. Dette skal sikre, at indsatsplanen lever op til målsætningen om bedst mulig beskyttelse af grundvandsressourcen. Motivation og udpegningsgrundvand præsenteres og rådet diskuterer princippet i udpegningen samt anvendelsen af prioriterede områder.

4. Foranstaltninger

ved Orbicon

Foranstaltninger til beskyttelse af grundvandet præsenteres med udgangspunkt i resultatet af møderækken med vandværkerne. Desuden præsenteres de BNBO, hvor der forventes pesticidindsats. Grundvandsrådet diskuterer nødvendighed og omfang af foranstaltningerne. Ligeledes drøftes et fælles vandsamarbejde for alle vandværkerne i kommunen. Orbicon præsenterer de foranstaltninger og retningslinjer, der rettes mod den interne drift i kommunen.

5. Lodsejeraftaler

ved Orbicon/Køge Kommune

Flere vandværker har indgået midlertidige aftaler med lodsejere, mens andre satser på varige aftaler. Rådet præsenteres for forskellige aftaletyper og diskuterer tilgangen til lodsejeraftaler i indsatsplanen.

6. Advisering af lodsejere

ved Orbicon/Køge Kommune

I henhold til indsatsplanbekendtgørelsens §3 skal der under inddragelse af direkte berørte parter udarbejdes et udkast til foranstaltninger rettet mod den enkelte lodsejer. Rådet diskuterer omfanget af inddragelse, herunder skriftlig orientering til mindre lodsejere.

7. Videre proces

ved Orbicon/Køge Kommune

- Berørte lodsejere orienteres
- Udkast til indsatsplan skrives
- Foranstaltninger og prioriterede områder forelægges Klima- og Planudvalget på udvalgets møde d. 5. december 2019
- Næste møde i Grundvandsrådet forventes i forår 2020

8. Evt.

Referat

Ad 1)

Niels Rolskov bød velkommen til mødet i Grundvandsrådet.

AD 2)

Tine fra Køge Kommune præsenterede status for arbejdet med indsatsplanen. Køge Kommune har afholdt møder om indsatsplanen med samtlige vandværker, Region Sjælland, ETK (Ejendomme Teknik Køge), VKST (Landbrugsrådgiver under DLS og Gefion) og miljøsagsbehandlere i nabokommunerne. Der er i øjeblikke en ny bekendtgørelse i høring, som beskriver kommunernes arbejde med vurdering af pesticidanvendelse inden for BNBO (Boringsnære Beskyttelsesområder) frem til 2022. Kravene til dokumentation lægger tæt op ad den vejledning som Miljøstyrelsen udsendte tidligere på året. Bekendtgørelsen lægger op til at der skal indgås frivillige aftaler mellem lodsejere og vandværkerne. Problemstillingen med anvendelse af sprøjtemidler i BNBO bliver en del af indsatsplanen. Torben Haack spurgte ind til hvornår, der er stop for anvendelse af pesticider i BNBO. Køge Kommunes arbejde løber frem til 2022, men vandværkerne kan frit indgå frivillige aftaler om ikke at sprøjte i BNBO. Enkelte vandværker har allerede indgået aftaler med lodsejere. HOFOR roste Køge Kommune for at være villig til at anvende påbudsmuligheden til at gennemføre indsatser i indsatsplanen. Ifølge HOFOR medfører det, at HOFOR har nemmere ved at indgå aftaler med lodsejere.

AD 3)

Carsten fra Orbicon præsenterede muligheden for at udpege prioriterede områder med hjeml i vandforsyningslovens §13a. Udpegningen kan ske i områder hvor kommunen vurderer at statens udpegnings af indsatsområder er utilstrækkelig. Gefion spurgte ind til hvordan det blev vurderet at Grundvandskortlægningen ikke var tilstrækkelig.

Orbicon fremlagde af baggrunden for udpegnings af prioriterede områder er statens beregning af gennemsnitlig grundvandsdannelse som afskæringskriterie for NFI. Afskæringen medfører at områder hvor det er beregnet at der gennemsnitlig ikke vil være grundvandsdannelse, skal der ikke udpeges NFI. Samtidig er der i samme grundvandskortlægning, beregnet grundvandsdannelse til vandindvindingsboringer til almen vandforsyning.

Køge Kommune vurderer at statens afskæringskriterie, hvor der er beregnet ingen gennemsnitlige grundvandsdannelse, medfører utilstrækkelig beskyttelse af grundvandsressourcen i udvalgte områder. Et forslag til udpegnings af prioriterede områder blev præsenteret. Forslaget omfatter områder indenfor den beregnede gennemsnitlige ingen grundvandsdannelse, hvor der er beregnet 25 års grundvandsdannende oplande, hvis der er stor eller nogen sårbarhed. Der blev spurgte indtil hvorfor kommunen ikke valgte alle grundvandsdannende oplande indenfor den beregnede gennemsnitlige ingen grundvandsdannelse. Orbicon forklarede at det kun vil være få procent som er udover 25 års oplandene. Kommunen tager input fra rådet til efterretning.

Med de prioriterede områder betyder det, at både Vandforsyningslovens § 13 og § 13a anvendes, som lovgrundlag for indsatsplanen, da §13a giver kommunen mulighed for at lave indsatsplan udenfor NFI og IO. Ordlyden af § 13a blev diskuteret. Dansk Skovforening stillede spørgsmålstegn ved formuleringen i §13a "kommunens vandforsyningsinteresser", om HOFORs vandindvinding også er

omfattet. Det er kommunens holdning at HOFORs vandindvinding også er kommunens vandforsyningsinteresse.

Det blev diskuteret hvorledes der skulle prioriteres indenfor de 25 og 50 års indvindingsoplande. Region Sjælland oplyste at beregningerne i grundvandskortlægning indeholder nogle usikkerheder og at der er indlagt en bufferzone. HOFOR ville gerne have at der blev prioriteret inden for 50 års indvindingsoplande, fordi der gives indvindingstilladelser for 30 år. Dansk Skovforening spurgte ind til prioritering af foranstaltninger og gjorde opmærksom på at alle vandværker skal have samme muligheder for beskyttelse. Torben Haack mente der var en vigtig diskussion omkring vandværkernes økonomi, når der skal udbetales kompensation. Vandværkerne skal have mulighed for prisstigninger til grundvandsbeskyttelse.

AD 4)

Orbicon præsenterede eksempler på foranstaltninger rettet mod lodsejere samt eksempler på retningslinjer for kommunens administration. Der lægges op til frivillige aftaler, som fx dyrkningsaftaler om pesticidfri drift, sløjfning af overflødige brønde og borer. Pesticidindsatserne vil fokusere på BNBO og 25 års grundvandsdannende oplande. Køge Kommunes planlægning og administration omkring tilsyn, tilladelser mm. skal inddrage viden fra grundvandskortlægningen. Der udarbejdes som en del af indsatsplanen et kort med prioriterede områder ud fra sårbarhed, som de kommunale forvaltninger kan administrere og planlægge efter. Torben Haack mente at det er vigtigt at grundvandsænkninger, nedsivning af tagvand og privates anvendelse af pesticider kom med i indsatsplanen.

Region Sjælland oplyste, at de var nødt til at prioritere indsatser i den kommende indsatsplan. Der blev også diskuteret anvendelse af sprøjtemidler i landbruget og godkendte midler. I indsatsplanen indgår et dataark for hvert vandværk med indsatser. Dansk Skovforening syntes det var godt med individuelle samtaler med vandværkerne, men virksomhederne skulle også høres. Samtaler med virksomhederne kan give vigtige oplysninger, som ikke findes andre steder. Det kunne også være en ide at tale med pensionerede landmænd.

Torben Haack efterlyste handling og viden om hvor der sprøjtes.

Gefion oplyste at der føres sprøjtejournaler og der kun sprøjtes med godkendte midler. Gefion oplyste at det ikke er muligt for private at købe koncentrerede sprøjtemidler efter 1. juli 2020 jf. statens tillæg til pesticidstrategien.

Region Sjælland fortalte om deres rolle med pesticider og punktkilder.

Region Sjælland nævnte at det er vigtigt at tilstedeværelsen af gamle punktkilder ikke bruges som argument for ikke at gennemføre indsats i BNBO. Det er netop når regionens indsats overfor punktkilder og kommunens forebyggende indsats i BNBO arbejder sammen at vi får størst grundvandsbeskyttende effekt. Der opfordres til et samarbejde med Region Sjælland. DN oplyste at Banedanmark sprøjter på deres arealer og at de også skal inddrages. Der skal indhentes oplysninger fra deres sprøjteaktiviteter.

Dansk Skovforeningen foreslog en helhedsorienteret vurdering indenfor BNBO og indsatsområde, for borerne skal beskyttes om det er på landet eller i byen. Der var også et ønske om fleksibilitet, når der skal indgås frivillige aftaler.

AD 5)

Kommunen præsenterede at de lokale vandværker ønsker at indgå lejeaftaler med lodsejere. HOFOR ønsker varige aftaler som tinglyses. Gefion oplyste at tinglyste aftaler påvirker værdien af en ejendom. Lejeaftaler vil ikke påvirke værdien. Gefion oplyste at der er stor forskel på anvendelse af marker. Kompensationen skal passe til anvendelsen – Der er forskel på fuldtidslandbrug og fritidslandbrug.

I nogle kommuner er der indgået frivillige aftaler. Prisen har været mellem 40.000- 60.000 pr. ha contra en handelspris på 180.000 kr. ha. Gefion gjorde opmærksom på at tilskud til omlægning til økologisk drift ikke kan opnås, hvis man allerede kompenseres for sprøjtefri drift i en indsatsplan. HOFOR nævnte jordfordeling og udbud af jord som ønskes solgt – en metode kunne være reverse auction.

BNBO-vejledningen skulle beskrive størrelse på kompensationer indenfor BNBO. Denne beskrivelse mangler, men den er formentligt på vej.

AD 6)

Kravet om orientering af berørte lodsejer blev drøftet.

Jf. bekendtgørelsen skal kommunen orientere direkte berørte parter og kommunen vil annoncere på kommunens hjemmeside. Der var forslag om orientering i Dagbladet, Landbrugsavisen og informationsmøde med lodsejere. Der var et ønske fra grundvandsrådet om at alle lodsejere, skal orienteres, ikke kun de lodsejere som ville blive direkte berørt. Gefion mente at der ville være stor interesse for et informationsmøde med lodsejere.

AD 7)

Kommunen fortalte om den videre proces med indsatsplanen.

Foranstaltninger og prioriterede områder forelægges Klima- og Planudvalget på deres møde d. 5. december 2019. Her vil referatet af mødet i grundvandsrådet vedforelægges.

Der skal sendes orientering ud til berørte lodsejere og opfølgende møder skal holdes

Næste møde i Grundvandsrådet forventes i foråret 2020.

AD 8)

Dansk Skovforening ønskede fremover, at der blev fremsendt baggrundsmateriale inden møderne i grundvandsrådet.